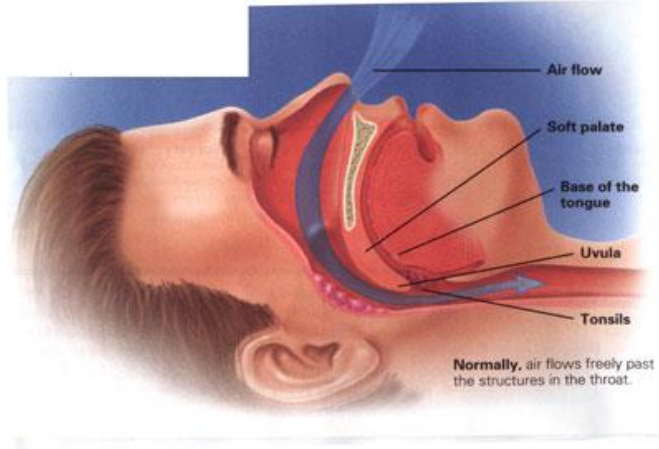

Hava Yolu Tıkanıklığı

- Hava yolunun, solunumu gerçekleştirmek için gerekli havanın geçişine engel olacak şekilde tıkanmasıdır.
- Tıkanma, **tam tıkanma** ve **kısmi tıkanma** şeklinde görülür.

Hava Yolu Tıkanıklığı

Normal

Bilinç kaybı

Obstrüksiyon

Hava Yolu Tıkanıklığı

- Tıkanma sebepleri;
- Büyük lokmalar yutmak,
- Alkol seviyesi yüksekken yemek yemek,
- Alt ve üst takma dişler,
- Gülerken ve konuşurken ağızda yiyecek olması,
- Bilye, bozuk para, düğme vb. cisimler,
- Bilinci kapalı hastalarda kasların gevşemesi ile dilin geriye kaçması.

Hava Yolu Tıkanıklığı

- Kısmi Tıkanma belirtileri;
 - Öksürür,
 - Nefes alabilir,
 - Konuşabilir.
- ✓ Bu durumda hastaya dokunulmaz, hasta öksürmeye teşvik edilir. Hastanın arkasında beklenmelidir.
- ✓ Belirgin bir yabancı cisim varsa çıkarılır. Eğer çıkartılamıyorsa Tam Tıkanma müdahalesi yapılır.

Hava Yolu Tıkanıklığı

- Tam Tıkanma belirtileri;
- Nefes alamaz,
- Acı çeker,
- Ellerini boynuna götürür,
- Konuşamaz, öksüremez,
- Rengi morlaşır.

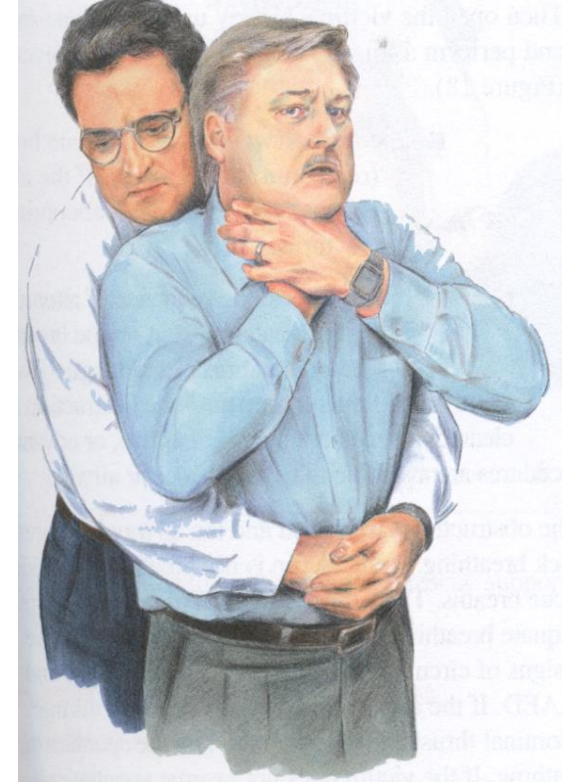
Hava Yolu Tıkanıklığı

- Solunum yolu tıkanıklığında bilinç açık ise Heimlich' ten önce hasta öne hafifçe eğilerek iki kürek kemiği arasına 5 kez el topuğu ile vurulup, ağız kontrol edilmelidir.
- Eğer bu çözüm olmazsa Heimlich manevrası uygulanır.

Hava Yolu Tıkanıklığı

- Bu durumda kişi ayakta veya oturur pozisyonda olabilir. Hastanın gövdesi arkadan sarılarak kavranır.
- Bir el yumruk yapılır. Yumruk yapılan elin baş parmak çıkıntısı göbük deliği ile sternum alt ucunun ortasına konur.
- Diğer el yumruk yapan eli kavrar ve hasta 45° açı yapılarak yukarı ve içe doğru çekilir.

Hava Yolu Tıkanıklığı

- Bu hareket 5-7 kez yapılır. Sonra hasta koltuk altından kavranarak 45° öne eğilir ve kürek kemiklerinin arasına 5 kez vurulur.
- Bu döngü sağlık ekipleri gelene kadar devam ettirilir.

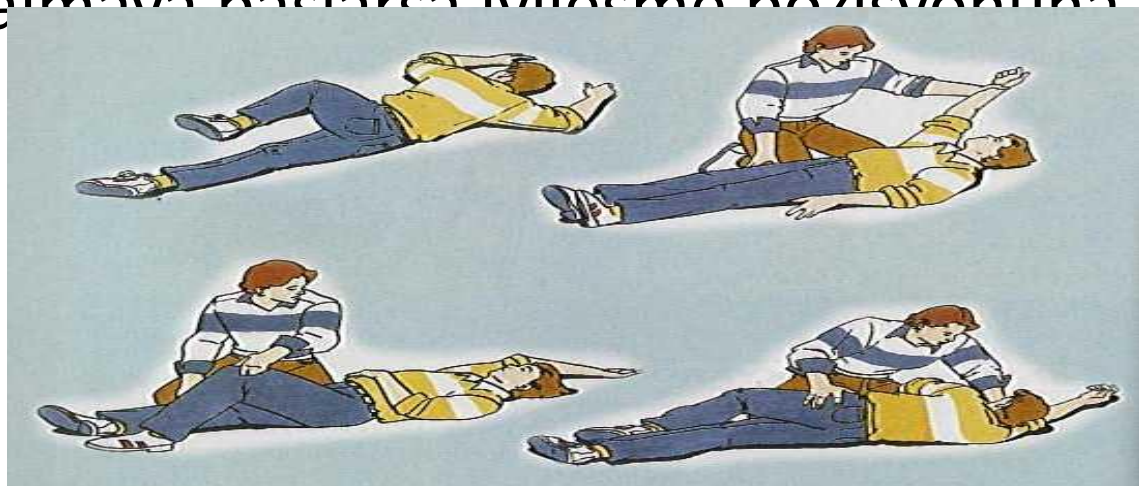
Eğer kişi hamile veya fazla kilolu ise;

- Kollarınızı hastanın koltuk altlarından geçirin ve göğsünün üzerinde tutarak hamle yapın.

Hava Yolu Tıkanıklığı

- Eğer hastanın bilinci kapalı ise;
- Kişiyi yere yatır, yabancı cismi kör dalışla temizle.
- Havayolunu aç ve solunum vermeyi dene.
- Hasta soluk almaya başlarsa iyileşme pozisyonuna getir.

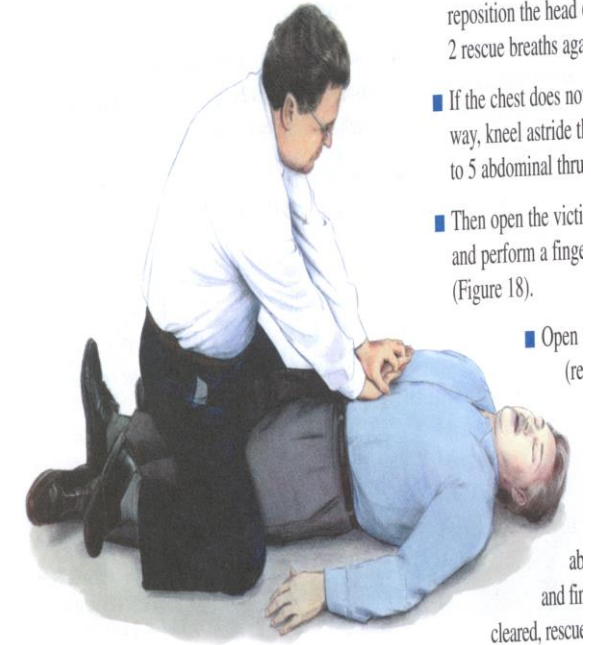

Hava Yolu Tıkanıklığı

- Halen soluk alamıyorsa;
- Yan pozisyonda hastanın sırtına 5 kez vur.
- Tıkanma devam ediyorsa düz zeminde yatır ve başını yana çevir.
- Hastanın bacakları üzerine ata biner gibi otur.
- Bir elin topuğunu göbük deliği ile sternumun alt ucu arasına yerleştir. Diğer eli üzerine koy.

Hava Yolu Tıkanıklığı

- Göbek üzerinden kürek kemiklerine doğru eğik bir bası uygula.
- Bu hareketi yabancı cisim çıkana veya sağlık ekipleri gelene kadar devam ettir (Her tur 5-7 kez).

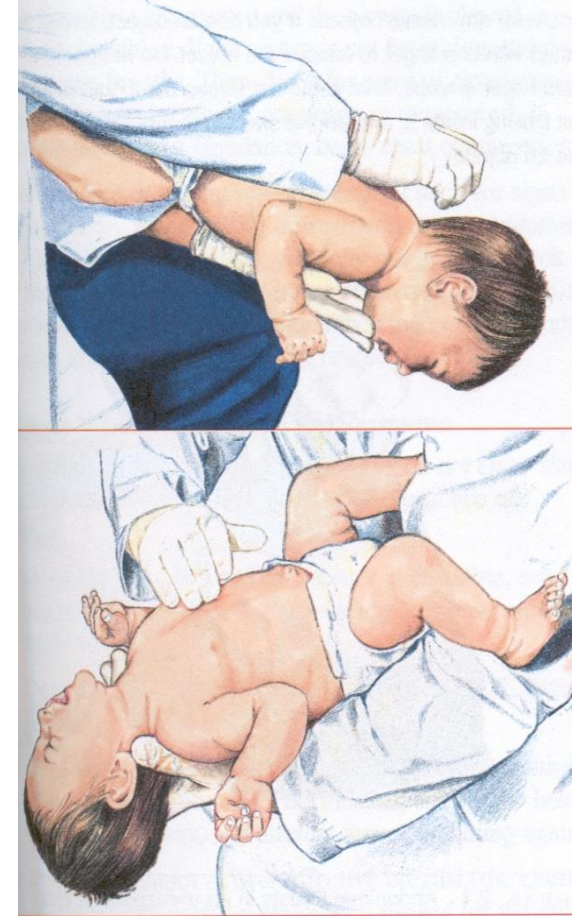

Hava Yolu Tıkanıklığı

- Bebekte hava yolu tıkanıklığı;
- Bebeklerde Heimlich manevrası uygulanmaz.
- Omzuna yavaşça vurarak tepkisini kontrol edin. Cevap vermezse yardım isteyin!
- Bebeği bir kolunuzun üstüne yüzüstü yatırın ve elinizin topuğuyla kürek kemiklerinin arasına 5 kez vurun. Bu sırada bebeğin başı gövdesinden aşağıda olmalıdır.

Hava Yolu Tıkanıklığı

- Sonra bebeği kolunuzda sırt üstü yatırın. Kalp masajı yapılan yere 5 göğüs hamlesi yapın.
- Bası iki parmakla yukarı ve içe doğru yapılmalıdır.
- 5 basıdan sonra ağız içi kontrol edilir. Cisim çıkana veya bebek kendini kaybedene kadar bu işlemler tekrarlanır.
- Bebek bilincini kaybettiğinde TYD'ye başlanır.

Bilinç Bozukluğu

- Beynin normal faaliyetlerindeki aksama sonucu uyku halidir. **Bilinç kaybı** ise hiçbir uyarıya cevap verememe halidir.
- **Bayılma**; kısa süreli, yüzeysel ve geçici bilinç kaybıdır. Beyne giden kan akımının azalması sonucu oluşur.

Bilinç Bozukluğu

- Bayılma Nedenleri;
- Korku, aşırı heyecan,
- Sıcak, yorgunluk,
- Kapalı ortam kirli hava
- Aniden ayağa kalkma
- Kan şekerinin düşmesi
- Şiddetli enfeksiyonlar

Bilinç Bozukluğu

- Bayılma Belirtileri;
- Baş dönmesi, yere düşme,
- Bacaklarda uyuşma,
- Bilinç bulanıklığı,
- Yüzde solgunluk,
- Üşüme, terleme,
- Hızlı ve zayıf nabız.

Bilinç Bozukluğu

- Eğer Kişi Bayıldıysa;
- Sırt üstü yatır ve ayaklarını 30 cm yukarı kaldır.

- Solunum yolu açıklığını kontrol et ve koru.
- Sıkan giysilerini gevşet.
- Kusma varsa yan pozisyonda tut.

Bilinç Bozukluğu

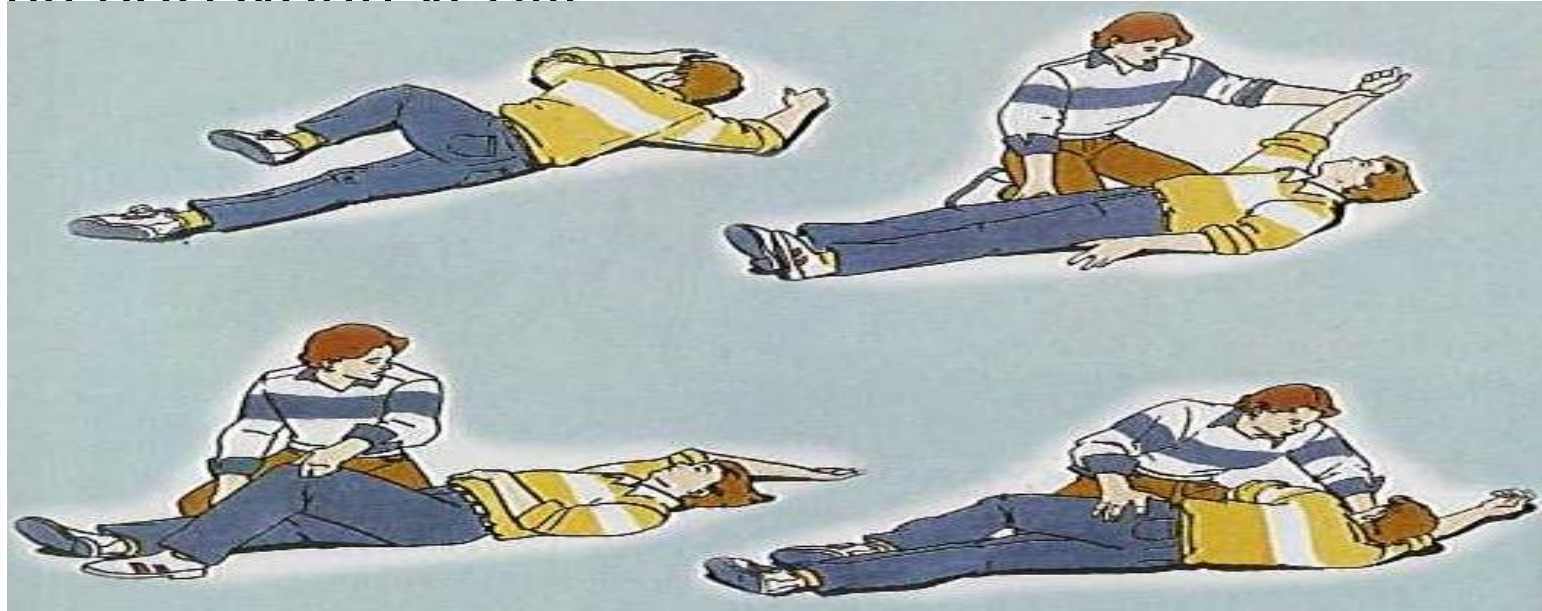
- **Koma;** yutkunma, öksürme gibi refleksleri kaybetme ve dışarıdan gelen uyarılara karşı tepkinin azalması veya yok olması ile ortaya çıkan uzun süreli bilinç kaybıdır.
- **Koma Nedenleri;**
 - ✓ Düşme veya şiddetli darbe,
 - ✓ Özellikle kafa travmaları,
 - ✓ Zehirlenmeler,

Bilinç Bozukluğu

- Aşırı alkol, uyuşturucu kullanımı,
- Şeker hastalığı,
- Karaciğer hastalıkları,
- Havale gibi ateşli hastalıklar.
- **Koma Belirtileri;**
 - ✓ Yutkunma, öksürük gibi tepkilerin kaybolması,
 - ✓ Sesli, ağrılı dürtülere tepki olmaması,
 - ✓ İdrar ve gaita kaçırma.

Bilinç Bozukluğu

- İlk Yardımı, bilinç kaybı var ise;
- ✓ Hastanın ABC'si değerlendirilir.
- ✓ Kişiye koma pozisyonu verilir

Bilinç Bozukluğu

- Yardım çağırılır,
- Solunum ve dolaşım sık sık kontrol edilir.
- Sürekli hastanın yanında kalınmalıdır.

Hasta Yaralı Değerlendirmesi

- Hasta **birinci değerlendirmeden** sonra (bilinç, hava yolu, solunum, dolaşım) **ikinci değerlendirmeye** alınır.
- İkinci değerlendirme aşaması görüşerek bilgi edinme ve baştan aşağı muayeneyi gerektirir.

Hasta Yaralı Değerlendirmesi

- Görüşerek Bilgi Edinme:

- ✓ İlk yardımcı yaralının yanına yaklaşarak kendini tanıtır.
- ✓ İsmimizi ve ilkyardımcı olduğumuzu bildirerek elimizi yaralının omzuna değdirerek veya koluna koyarak dokunarak rahatlatırız.
- ✓ Amaca yönelik, kısa cümlelerle “her şey yolunda, gayet iyi durumdasınız” veya “hiç üzülmeğiniz” gibi cümleler kurarak hastayı rahatlatın.
- ✓ Hasta-yaralının adını öğrenip ismi ile hitap edin.

Hasta Yaralı Değerlendirmesi

- ✓ Olayın mahiyeti, koşulları, kişisel özgeçmişleri, son olarak saat kaçta ne yedikleri, kullanılan ilaçlar ve alerjinin varlığı sorularak öğrenilir.
- ✓ Öğrenilen veriler mümkün ise yazılı hale getirilir.
- Baştan Aşağı Muayene:
 - ✓ Bilinç düzeyi, söylenenleri anlama-çevreyi algılaması.
 - ✓ Solunum sayısı, ritmi ve derinliği.
 - ✓ Nabız sayısı, ritmi ve gücü.
 - ✓ Vücut veya cilt rengi, ısı ve nemlilik.

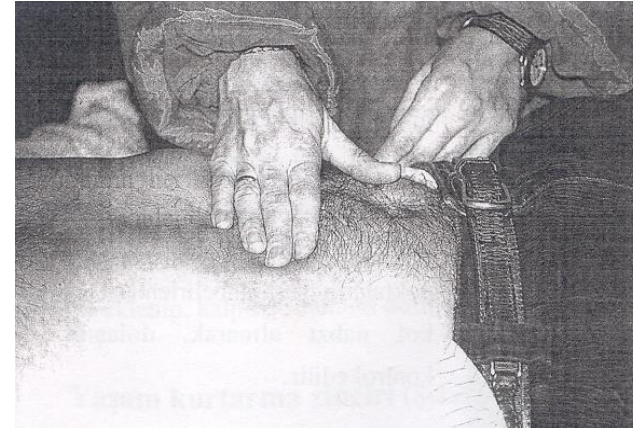
Hasta Yaralı Değerlendirmesi

- ✓ Başta darbe izi var mı? Beyin sıvısı veya kan gelen bölge var mı? Saçlı deri, yüz üzerinde yara var mı? Göz ve kulak çevresinde morarma var mı (hareket ettirilmeden bakılmalıdır)? Ağız içinde dil, kırık diş, kusmuk, sakız vb yabancı cisim var mı? Bakılır.
- ✓ Boyunda ağrı, hassasiyet, şekil bozukluğu var mı? Duyarlı alan bulunur ise derhal muayene durdurularak baş tespit edilmelidir. Alt muayenelere sonra devam edilir.

Hasta Yaralı Değerlendirmesi

- ✓ Ggs kafesinde saplanmış cisim, Őekil bozukluğu,ağrı vs var mı?
Normal Şekilde geniŐleme olup olmadığına bakılmalıdır.
- ✓ Karın boŐluęunda saplanmış cisim, hassasiyet, Őekil bozukluğu var mı?

Hasta Yaralı Değerlendirmesi

- ✓ Kalça, kol ve bacaklarda kuvvet, his kaybı, Őekil bozukluğu, hareket kaybı var mı? Nabızlar alınabiliyor mu? Kontrol edilir.

(Nabız alınamıyor ise üst bölümünde kemik kırığı veya atardamar yaralanmasının olduğu düşünölmeli.)

